

Biuro Analiz Sejmowych

Adaptacja do zmian klimatu

Mirosław Sobolewski

27.04.2010

Plan prezentacji:

- Co mówią prognozy nt. zmian klimatu
- Główne sektory wymagające adaptacji
- Programy adaptacyjne i ich instrumenty
- Adaptacja w polityce UE (zobowiązania)
- Koszty i odpowiedzialność globalna

Zmiany klimatu są nieuniknione

- Protokół z Kioto nie zapewni wystarczającej redukcji emisji gazów szklarniowych.
- Wg. IPCC stabilizacja klimatu wymaga redukcji emisji o ok. 60-80% do 2050 r.
- Koncentracja CO₂ rośnie o 3 ppm/rok;
- od 1990 r. globalna emisja wzrosła o ok. 30% (głównie w krajach rozwijających się).
- **Oprócz ograniczania emisji konieczne jest podejmowanie działań adaptacyjnych.**

ADAPTACJA

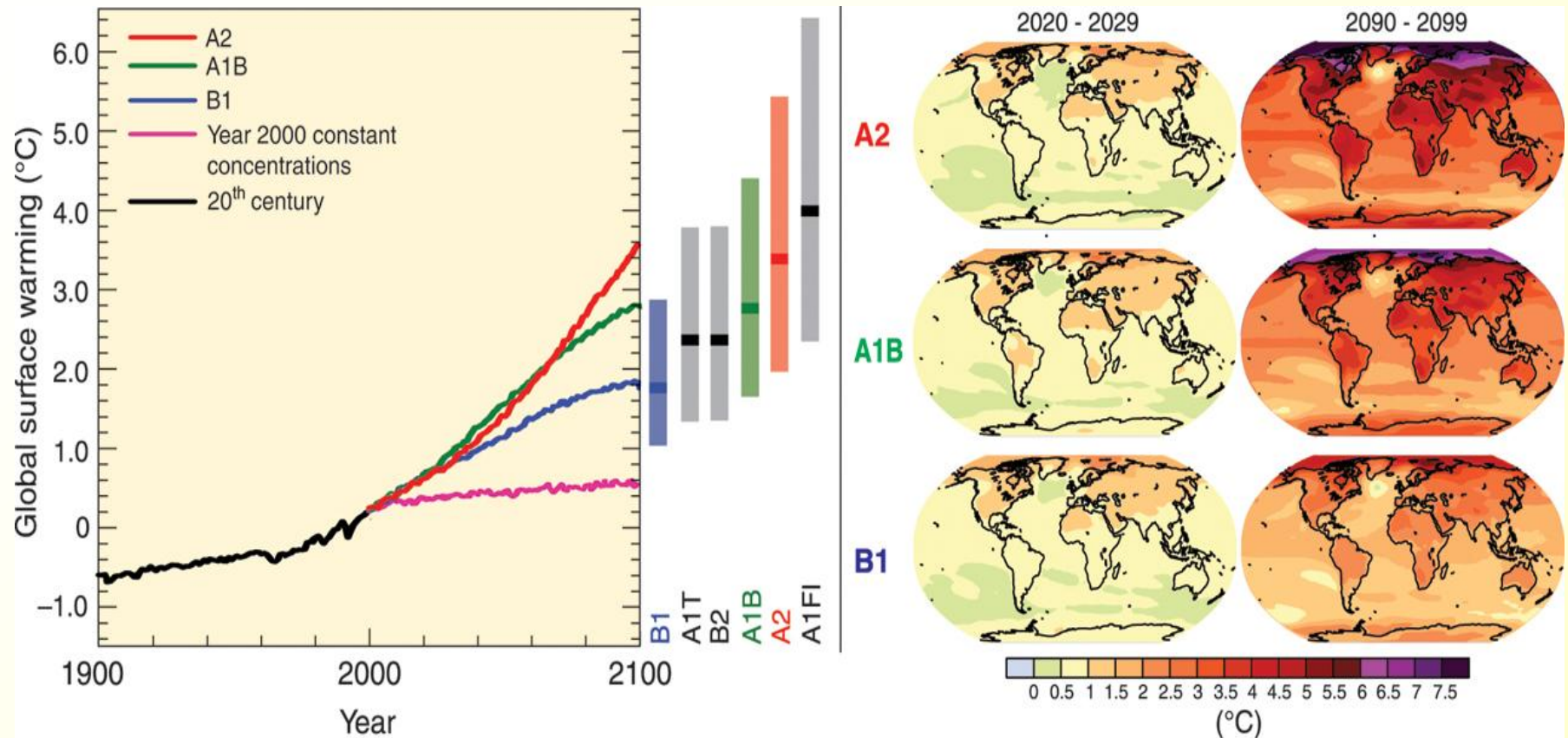
Adaptacja oznacza przewidywanie skutków zmian klimatu i podejmowanie działań w celu uniknięcia lub zminimalizowania szkód przez nie powodowanych oraz wykorzystania korzyści.

Wczesne podjęcie takich działań umożliwi zmniejszenie kosztów szkód poniesionych w przyszłości.

Przykłady:

- Wyhodowanie nowych odmian roślin odpornych na susze
- Wzmocnienie infrastruktury przeciwpowodziowej;
- Efektywne wykorzystywanie zasobów wodnych.

Scenariusze zmian klimatu

Regiony najbardziej narażone:

- Afryka i basen Morza Śródziemnego
- Małe kraje wyspiarskie
- Delty wielkich rzek
- Regiony górskie
- Regiony polarne

Co nam przyniosą zmiany klimatu?

Problemy:

- Fale upałów
- Nawalne opady i wichury
- Częstsze powodzie
- Susze letnie
- Wzrost poziomu morza
- Brak śniegu
- Nowe choroby

Korzyści:

- Wyższa temperatura Bałtyku
- Mniej zachorowań zimą
- Oszczędność na opale

Główne sektory wymagające adaptacji

- Rolnictwo i leśnictwo
- Gospodarka wodna
- Zdrowie
- Ochrona wybrzeża
- Turystyka
- Budownictwo i infrastruktura
- Migracje

Programy adaptacyjne:

- Konieczne na różnych szczeblach
- Duża rola władz publicznych

Instrumenty:

- Planowanie przestrzenne
- Programy rozwoju regionalnego
- Zarządzanie kryzysowe
- Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko
- Systemy ubezpieczeń

Planowanie działań adaptacyjnych:

- Włączać strony zainteresowane/narażone na konsekwencje zmian.
- Identyfikować działania priorytetowe.
- Przypisać konkretnym instytucjom odpowiedzialność za podjęcie działań i monitorować ich wdrażanie.
- Być elastycznym: dokonywać regularnych przeglądów i rewizji przyjętych strategii.

Wytyczne UE w sprawie adaptacji

- Zielona Księga (2007)

  - Cztery filary polityki adaptacyjnej:***

  - Wczesne działania w obszarach najbardziej narażonych; uwzględnianie zmian klimatu w strategiach sektorowych;
  - Konieczność intensyfikacji badań naukowych;
  - Włączanie społeczeństwa, biznesu i sektora publicznego w prace nad tworzeniem skoordynowanych strategii adaptacji;
  - Wspólnota powinna świadczyć pomoc w adaptacji krajom najbardziej wrażliwym.

- Biała Księga (Kwiecień 2009)

Etap I :

- Przegląd i opracowanie sektorowych programów adaptacji m.in. dla gospodarki wodnej, rolnictwa, ochrony zdrowia, gospodarki wybrzeża, obszarów chronionych, obszarów górskich. Na ich podstawie opracowanie strategii adaptacyjnej kraju, która musi być przekazana do Komisji Europejskiej do końca 2012 r.
- System wymiany informacji nt. dobrych praktyk, ocen ryzyka i wrażliwości itp.

Etap II :

- W oparciu o strategię krajową powstanie strategia UE, która następnie będzie wdrażana

Finansowanie działań adaptacyjnych:

- 5-25% całości kosztów polityki klimatycznej;
- Brak szacunków dotyczących działań krajowych
- Potencjalne źródła: przychody z EU ETS i GIS

Odpowiedzialność globalna

- Wielkie potrzeby adaptacyjne w krajach rozwijających się   szacunki 8 – 86 mld USD rocznie
- Fundusz Adaptacyjny UNFCCC (300 mln USD do 2012 r.)
- Potrzebne nowe źródła finansowania

Biuro Analiz Sejmowych

Dziękuję za uwagę!

Mirosław Sobolewski

miroslaw.sobolewski@sejm.gov.pl